

1. Általános rendelkezések

1.1. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem (a továbbiakban RE) keretein belül működő Pszichológiai Szakszolgálat az Ukrán Országos Pszichológiai Szakszolgálat része, amely biztosítja a szociális beilleszkedést és az oktatási folyamat pszichológiai támogatottságát. A RE Pszichológiai Szakszolgálatának fő célja a pszichológiai ellátás és az oktatási folyamat hatékonyságának növelése, a mentálhigiénés védelem és szociális jólét az oktatási folyamat összes résztvevőjére nézve, úgymint hallgatókra, pedagógusokra, kutatótanárookra és tudományos munkatársakra egyaránt.

1.2. A Pszichológiai Szakszolgálat működése a gyakorló pszichológusok által valósul meg.

1.3. A Pszichológiai Szakszolgálat vezetője felelősséggel tartozik a szakszolgálat munkájának tartalmáért, minőségéért és eredményeiért a RE felső vezetése előtt. Évente legalább egy alkalommal beszámol a RE legfelsőbb vezetésének a szakszolgálat tevékenységéről.

1.4. A Pszichológiai Szakszolgálat közvetlenül a RE rektorának alárendelt.

1.5. A Pszichológiai Szakszolgálat tevékenységét az Ukrán Alkotmány alapján az érvényben lévő felsőoktatási intézményekről szóló ukrainai Törvény, az Ukrán Munka Törvénykönyve, az Ukrán Családvédelmi Törvény, Szervezeti Kollektív Egyezményről szóló Törvény, az Ukrán Működési Törvény, az „Ukrán Országos Pszichológiai Szakszolgálat” dokumentum (cikkek, rendelkezések, tájékoztatók) és jelen szabályzat szabályozzák.

1.6. A Pszichológiai Szakszolgálat tevékenységének tartalmát a felsorolt dokumentumok, a Pszichológiai Szakszolgálat működtetésével kapcsolatos RE-es rendeletek és jelen szabályzat alapján alakítjuk ki.

1.7. A Pszichológiai Szakszolgálat a RE teljes közösségét szolgálja; ennek megfelelően kliense lehet az intézmény bármely polgára.

1.8. Kliens lehet a Pszichológiai Szakszolgálatához szaktanácsért forduló személy (hallgatók, tudományos munkatársak, adminisztratív-menedzselő személyzet, munkaközvetítők, szakkörök, alkotó közösségek, önkéntes csoportok).

2. A RE Pszichológiai Szakszolgálat fő feladata, célja és funkciója

2.1. Az egyetem Pszichológiai Szakszolgálatának fő tevékenységei közé tartozik az oktatási folyamat pszichológiai jólétének biztosítása, valamint a hallgatók érett, pályaorientált személyiségének fejlesztése és támogatása gyakorlati pszichológiai módszerek alkalmazásával, a pszichológiai egészségmegőrzés feltételeinek betartása mellett.

2.2. A Pszichológiai Szakszolgálat fő feladatai a következők:

- a pszichés jólét színvonalának emelése az oktatási folyamat résztvevőinek körében,
- a humánus interperszonális viszonyok kialakítása és fenntartása a hallgatói és oktatói közösségekben, valamint segítségnyújtás a felmerülő pszichológiai problémák megoldási módjainak keresésében;
- az oktatási folyamatban résztvevők igényeinek egyéni megközelítése;
- a személyiség teljes értékű fejlődésének elősegítése, a tanuláshoz szükséges motiváció erősítése, valamint az önmegvalósítás támogatása a kreatív képességek fejlesztésén keresztül.

2.3. A Pszichológiai Szakszolgálat főbb funkciói:

- **pszichodiagnosztika** – a hallgatók, oktatók, munkatársak, csoportok és közösségek pszichológiai sajátosságainak feltárása; a pszichés állapot felmérése és a pszichológiai problémák azonosítása;
- **korrekció** – pszichopedagógiai beavatkozások alkalmazása a pszichikai és személyiségfejlődésben mutatkozó eltérések, a szabálysértésekre és függőségekre való hajlam, valamint a különböző deviáns viselkedési formák csökkentése és leküzdése érdekében; e tevékenység akkor válik szükségessé, ha a pszichológiai megelőző intézkedések nem bizonyulnak elegendőnek, és indokolt a pszichokorrekciót és általános pszichoterápiás módszereket magában foglaló eljárások alkalmazása.;

- **rehabilitáció** – a krízishelyzetben lévő hallgatók pszichopedagógiai és szociális támogatása a tanulási folyamatba és a társadalomba való beilleszkedés elősegítése érdekében;
- **prevenció** – a pszichikai és személyiségfejlődésben, valamint az interperszonális viszonyokban jelentkező eltérések megelőzése; a tanulmányi folyamatban kialakuló konfliktushelyzetek megelőzése; továbbá a drogfogyasztás, az alkoholizmus, az öngyilkosság, a fajgyűlölet, a szociális intolerancia és az amorális életvitel megelőzése;
- **pszichológiai felvilágosítás** – az oktatási-nevelési folyamat résztvevőinek pszichológiai kultúráját erősítő tevékenységek biztosítása.

2.4. A Pszichológiai Szakszolgálat a következő elvekre épül:

- az egyetemes szellemi értékek előnyben részesítése;
- társadalmi elkötelezettség;
- hozzáférhetőség;
- humánus beállítottság;
- rugalmasság;
- tudományosság és szakmai hozzáértés;
- naprakész szakmai tájékozottság;
- komplex szemlélet (a pszichodiagnosztika és pszichokorrekciónak egysége);
- párbeszéd a kliens és a pszichológus között;
- személyorientált megközelítés;
- diszkréció;
- szakmai kezdeményezőképeség;
- folyamatos szakmai fejlődés;
- politikai nézetektől, állami és vallási hovatartozástól való függetlenség.

2.5. A Pszichológiai Szakszolgálat főbb tevékenységének formái:

1. **Pszichológiai konzultáció** – pszichopedagógiai segítségnyújtás a hallgatók, oktatók és munkatársak számára a humanisztikus pszichológiai irányzat elveinek alkalmazásával;
2. **Pszichodiagnosztika** – a hallgatók, oktatók és munkatársak pszichológiai jellemzőinek vizsgálata korszerű, megbízható, validált pszichodiagnosztikai tesztekkel, megfigyelésekkel, valamint a pszichodiagnosztikán és pszichokorrekción alapuló beszélgetések alkalmazásával;
3. **Pszichoprofilaktika** – a megfelelő célcsoportok számára történő személyes és csoportos foglalkozások (konzultációk, tréningek, szemináriumok, előadások);
4. **Pszichorehabilitáció** – pszichopedagógiai és szociális támogatás nyújtása azoknak a hallgatóknak, akik szociális vagy pszichológiai problémákkal küzdenek, nehéz élethelyzetben vannak, illetve stresszhelyzetet élnek át;
5. **Pszichoedukáció** – a hallgatók tudományos-gyakorlati pszichológiai irányzatú tájékoztatása a tanárok, nevelők és kurátorok közreműködésével;
6. **Szociális jellegű nehézségek felismerése** – a megfelelő szolgáltatások felé irányítás és a pszichológiai támogatás biztosítása a hallgatók számára.
7. **Szervezési és módszertani munka** – a munkaterv és beszámoló összeállítása, felkészülés a felszólalásokhoz, tréningekhez, szemináriumokhoz és előadásokhoz; információ-felvilágosító irányú pszichológiai anyagok előkészítése; a pszichodiagnosztikai eredmények feldolgozása, következtetések levonása, ajánlatok készítése, bibliográfiai munkálatok, előkészületek; konzultációk levezetése a tanulmányi-módszertani központokban, a tudományos-módszertani szemináriumokon konferenciákon való részvétel.

3. A Pszichológiai Szolgálat tevékenységének tartalma

3.1. A RE Pszichológiai Szakszolgálatának munkatársai az alábbi feladatokat látják el:

- közreműködnek az oktatási-nevelési folyamatban a hallgatók egyéni fejlődésének és pszichés egészségének védelme érdekében;

- a hallgatók pszichológiai sajátosságainak figyelembevételével pszichopedagógiai diagnosztikai vizsgálatokat végeznek, és segítik a hallgatók alkalmazkodását az új oktatási környezethez;
- a hallgatók egyéni, nemi és életkori sajátosságait figyelembe véve fejlesztő és korrekciós programokat dolgoznak ki és valósítanak meg;
- támogatják a hallgatókat a tudatos, felelős életvezetés kialakításában, és megelőző jellegű nevelési–pszichológiai tevékenységeket folytatnak;
- részt vesznek a bűnözés, az alkohol- és droghasználat, valamint más függőségek és káros szenvedélyek megelőzésében;
- a deviáns viselkedésű hallgatók esetében pszichodiagnosztikai vizsgálatokat és pszichopedagógiai korrekciós beavatkozásokat végeznek;
- fejlesztik a hallgatók, az oktatók és – szükség esetén – a szülők vagy gyámok pszichológiai kultúráját, támogatják lelki egészségük megőrzését, és tanácsadást nyújtanak pszichológiai kérdésekben, valamint az oktatási folyamat gyakorlati szervezésével kapcsolatban.

3.2. A Pszichológiai Szakszolgálat kötelességei:

- tevékenységét Ukrajna hatályos jogszabályai, a Pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe, valamint az Ukrajna oktatási rendszerének pszichológiai szakszolgálatáról szóló alapokmány rendelkezései szerint végzi;
- betartja a pszichológus-etikai szabályait, tiszteletben tartja a hallgatók méltóságát,
- tevékenységét a jóindulatra és a kölcsönös bizalomra építi az oktatási–nevelési folyamat minden résztvevőjével; népszerűsíti az egészséges életmódot, és fejleszti az oktatók, kutatók, pedagógusok, valamint a szülők (gyámszülők) pszichológiai ismereteinek szintjét;
- a pszichológust titoktartási kötelezettség terheli;
- nem hozza nyilvánosságra a pszichodiagnosztikai vagy pszichokorrekciós munka során keletkezett adatokat, ha azok nyilvánosságra kerülése a hallgató vagy környezete számára hátrányos lehet;
- folyamatosan fejleszti szaktudását;
- ismeri azokat a módszertani programokat és dokumentumokat, amelyek a hallgatók tudásszintjére és fejlődésére vonatkozó követelményeket rögzítik;
- ismeri azokat az állami szabványokat, amelyek a tanulmányi folyamatot szabályozzák, valamint a pszichológiai és pedagógiai tudományok fejlesztésének fő irányait; szakterületén kutatásokat és megfigyeléseket végez, továbbá tréningeket, tanulmányi szemináriumokat és konzultációkat tart a RE hallgatói, oktatói és munkatársai számára.

3.3. A gyakorló pszichológus heti munkaidejét az érvényben lévő törvények szabályozzák.

4. A Pszichológiai Szakszolgálat tevékenységének finanszírozása

4.1. A Pszichológiai Szakszolgálat tevékenységének finanszírozása a felsőfokú tanintézmény önköltségén történik.

4.2. A Pszichológiai Szakszolgálat munkatársai a diagnosztikai, oktatási, tréning, konzultációs, korrekciós és fejlesztő tevékenységeiket az erre kijelölt külön helyiségekben végzik.

5. A Pszichológiai Szakszolgálat jogai

A Pszichológiai Szakszolgálat jogosult:

– a RE vezetésével együttműködve, az állami normák és szabványok figyelembevételével meghatározni tevékenysége tartalmát;

- részt venni az oktatási–nevelési folyamat pszichológiai tárgyú tájékoztató és felvilágosító programjának kidolgozásában és jóváhagyásában;
- pszichológiai tárgyú tájékoztatók, közlemények, valamint tudományos és gyakorlati pszichológiai irányultságú cikkek és anyagok előkészítésében közreműködni;
- a RE rendelkezésére álló anyagi és műszaki eszközöket feladatai ellátásához igénybe venni;
- részt venni az elméleti és gyakorlati pszichológiai, valamint szociális munkát érintő tudományos és gyakorlati konferenciákon, szemináriumokon és tréningeken.

6. A Pszichológiai Szakszolgálat felelőssége

A Pszichológiai Szakszolgálat munkatársai az alábbiakért tartoznak személyes felelősséggel:

- 6.1. A Pszichológiai Szakszolgálat feladatkörébe tartozó tevékenységek nem megfelelő ellátásáért, illetve azok elmulasztásáért;
- 6.2. A kliensekkel kapcsolatos etikai normák – különösen a titoktartás – megszegéséért;
- 6.3. Az általuk okozott anyagi károkért, Ukrajna Munka Törvénykönyvében foglaltak szerint.

7. Záró rendelkezések

- 7.1. Jelen szabályzatot a RE Szenátusa hagyja jóvá, és a rektor erre vonatkozó rendelete alapján lép hatályba.
- 7.2. A szabályzatban foglalt módosításokat és kiegészítéseket a RE Szenátusa határozatával fogadja el, és azok a RE rektorának rendelete alapján lépnek hatályba.